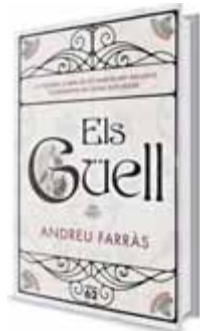

Tots els colors d'una dinastia catalana

Andreu Farràs
fa una repassada
exhaustiva en la
nissaga dels Güell al
llarg de dos segles
QUIM PUIG

ELS GÜELL
Andreu Farràs
Editorial: Edicions 62
Barcelona, 2016
Pàgines: 320
Preu: 20,90 euros

És un llibre eficient i necessari; no sols perquè renta la cara d'una de les nissagues catalanes més influents dels darrers 200 anys, sinó també perquè relata els vaivens dels protagonistes principals de la dinastia, al llarg de cinc generacions, per influir en la política global interior i exterior. També és un mirall valuós per aprofundir un xic més en les contradiccions constants que ha tingut la dreta industrial i financera catalana a l'hora d'apostar pel paper que Catalunya havia de tenir dins Espanya, des de la Renaixença fins ara. La influència dels Güell ha travessat fronteres: els processos d'independència de les últimes colònies espanyoles, el segle XIX, haurien estat diferents sense la seva intervenció econòmica i política.

El volum de Farràs és històricament enriquidor perquè aporta una documentació valuosa i fins ara desconeguda, guardada pels seus descendents. Els ideals –moltes vegades contradictoris– del pensament i les actuacions de membres de la família Güell a través dels temps és el llegat més valuós que reflecteixen aquestes pàgines. L'autor deixa que el lector faci la comparació amb la situació política actual.

Andreu Farràs ens explica que el patriarca de la família, Joan Güell Ferrer (1800-1872), malgrat les seves idees progressistes, va pertànyer voluntàriament a les milícies contra els primers independentistes cubans: un patriotisme poc altruista, ja que les seves empreses a l'illa criolla i a Catalunya controlaven una bona part del comerç espanyol amb Amèrica. La mateixa guerra de la independència de Cuba va representar un dels negocis més sucosos dels Güell. Però va ser el seu fill, Eusebi Güell Bacigalupi (1846-1918), primer comte Güell, "educat a Barcelona, Madrid, París i Londres" qui va aconseguir un veritable poder econòmic, polític i social en casar-se amb Isabel López Bru, filla i hereva d'Antonio López, Marquès de Comillas. La boda va generar una acumulació de patrimoni industrial i immobiliari immens que va créixer espectacularment.

La riquesa va ser prou efectiva per esdevenir un pilar bàsic del triomf de la restauració borbònica que van promoure. El Pa-

lau Moja, on residien els Güell-López, va hostatjar el nou rei Alfons XII en la seva visita a Barcelona el 1875, que va rebre un gran suport popular en entrar a la ciutat "amb una barretina a la mà".

Jacint Verdaguer i Antoni Gaudí

Eusebi Güell va dedicar molt de temps a donar suport a les celebracions nacionalistes del mil·lenari de Catalunya, que es van celebrar a Montserrat el 1880, i va "ser un dels promulgadors de la Renaixença política i literària". Verdaguer i Gaudí possiblement no haurien aconseguit una obra tan profunda sense el mecenatge que van rebre de la família Güell-López. No es pot oblidar que Eusebi Güell va ser impulsor del primer Memorial de Greuges dirigit al cap de l'Estat espanyol, amb reivindicacions bàsiques sobre la llengua, el dret civil i la cultura catalanes.

Però quan el llibre aprofundeix en les contradiccions de la família és en la biografia del fill d'Eusebi, Joan Antoni Güell López (1874-1958), bastida en bona part

de les fonts manuscrites del seu dietari en català, inèdit fins ara. L'home que el 1935 era considerat l'home més ric i influent d'Espanya, el 1937 havia perdut set quilos per falta de diners, en l'exili al sud de l'Estat francès. El 1909 s'havia allistat a l'exèrcit espanyol per combatre, a Melilla, en el conflicte amb el Marroc; va sufragar econòmicament el cop d'estat de Primo de Rivera; va ser promotor de l'Exposició Internacional del 1929; va ser un any alcalde de Barcelona; i va participar en la redacció de l'Estatut de Núria. Va fugir de Catalunya amenaçat pels milicians anarquistes, però no digeria el cop d'estat franquista i el règim creat després, que va combatre fins a la seva mort.

El seu hereu va ser Juan Claudio Güell (1905-1958), que des del primer moment del cop d'estat del 18 de juliol del 1936 es va allistar a l'exèrcit franquista. De l'últim membre de la dinastia, Carlos Güell de Sentmenat (1930-2012), Farràs en destaca el coratge cívic. Va rebre educació castellana i anglesa i en la transició va aprendre català per poder influir en la política de Catalunya. És un dels creadors del Cercle d'Economia i renovador de la Patronal Fo-

ment del Treball i del Círculo Ecuestre. El vaig conèixer en la seva etapa de regidor a l'Ajuntament de Barcelona. Mesurava molt les intervencions, en què sempre es mostrava conciliador i dialogant i acceptava resignadament quan els seus adversaris li recordaven el seu llinatge aristocràtic. Recordo que sempre donava suport a qualsevol iniciativa per reforçar la llengua i cultura catalana, especialment quan es dirigia a la resta de l'Estat espanyol.

Fins al 2012 no va ressuscitar la vena política de Carles Güell, en un article a *La Vanguardia* sobre els riscos de l'independentisme, "que poquíssims que pensaven com ell havien gosat expressar en públic amb tanta fermesa", afirma Farràs.

Aquesta actitud resumeix d'alguna manera el pensament de gairebé tots els seus avantpassats: partidaris d'una autonomia suficient per influir en la governabilitat de l'Estat espanyol, Carlos Güell considerava que plantejar "una incompatibilitat entre Catalunya i Espanya és un fet que afecta molts catalans". *